

Jordflytting og overskuddsmasser

Webinar - Statsforvalter Nordland

Utfordringer med myrmasser

Norsk Landbruksråd SA

Trygve Torsteinsen
Rådgiver

Utfordringer med myrmasser

Karbonregnskap ved omdisponering av myr

- Hvem «eier» problemet?
 - Utbygger? (eg. de som gir løyve til utbygging)
 - Entreprenør?
 - Bonden?

Utfordringer med myrjord

- Klimautfordringer
 - Karbonregnskap
 - Metan
 - Lystgass ?
- Utfordringer i anleggsperioden
 - Blaute masser, vanskelig å arbeide med
 - En flytter mye vatn! Drenere på forhånd?
- Utfordringer ved seinere jordbruksdrift
 - Ingen bønder vil ha myrjord - om det fins alternativer

Karbonregnskap for myr

- Naturlig myr har en årlig innlagring av karbon (vanligvis!)
 - En kubikkmeter torv inneholder 40 kg karbon, eller 147 kilo CO₂ (snl.no)
 - Torvdannelsen er 0,5 til 1,0 millimeter pr år
 - Tar ett til to år å bygge opp en kubikkmeter torv over et areal på et dekar
 - MAO en årlig innlagring fra 20 til 40 kilo C pr dekar og år (73 - 146 kg CO₂)

NB NB Variasjonen er stor!

NINA: Fra 26 - 123 kg. C

Karbonregnskap for myr

Myr i Nordland: 1.148.217 da.

Mao årlig innlagring 2010: 16 kg CO₂ = 4,4 kg C ??

📍 Nordland

🔍 Søk på en kommune eller et fylke

Netto utslipp og opptak

Arealbruk og -endringer

Skog

Dyrket mark

Beite

Vann og myr

Utbygd areal

Annen utmark

Utslipp eller opptak fra Vann og myr (tonn CO₂-ekvivalenter)

År	Utslipp eller opptak
2010	-18559
2015	-8238

HVA ER ALTERNATIVET?

- Etablere ny myr et annet sted?
 - Egna steder har i stor grad myr fra før
 - Hvordan ta vare på plantedekket?
 - Fysiske utfordringer
 - Hvordan komme seg ut på ei eksisterende myr?
- Deponi (avfallsanlegg)
 - Gir utslipp
 - Gir ingen gevinst

HVA ER ALTERNATIVET?

- Hagebruk og grøntanlegg
 - Gir også utslipp
 - Gevinst i form av matproduksjon og rekreasjon
 - Hvorfor torvfri jord hvis overskudd av torv til deponi?
- Jordbruksformål
 - Gir også utslipp
 - kan reduseres med tildekking med mineraljord!
 - Potensielt stor gevinst
 - Matproduksjon
 - **Karbonlagring i grasmark**

Karbonlagring i grasmark

- *Karbonlagring i norske økosystemer, NINA 2020 (rev.utgave)*
 - Eng kan i noen tilfeller ha høyere karbonfangst enn skog
 - Karbon lagret i jordsmonnet i eng kan lagres dypere enn i skog
 - Måling kun i øvre lag = underestimering
 - Norge bruker et estimat på 9,8 kg C = **33** kg CO₂ pr dekar og år
 - Utenfor Norge - fra 7 - 13 kg C.
- *Beitemarka - et ukjent karbonlager, Agri analyse, 2019*
 - Gjennomsnittlig karbonlagring 15 ± 7 gram karbon/m²/år.
 - Omregnet til CO₂ = 30 til 80 kg, snitt **58** kg CO₂pr dekar og år
- *Muligheter og utfordringer for økt karbonbinding i jordbruksjord, NIBIO 2019*
 - Vikeid, Sortland
 - Eng på myr med topplag av grusholdig sand
 - Innlagring tilsv. 25-30 kg C = **97 - 116** kg CO₂ pr dekar og år. Målt over 25 år
 - Utslipp fra myra under?

Konklusjon

- MÅ EN BYGGE NED MYR, - BØR JORDA GÅ TIL JORDBRUKSFORMÅL
 - Grasmark kan i stor grad kompensere for tapt karbonlagring i myr
 - Karbonutslipp fra omdisponerte myrmasser er vanskelig å unngå
 - Prøv å få til dekking med mineraljord
 - Et ev. uunngåelig tap kompenseres delvis ved økt matproduksjon

Lenker:

<https://snl.no/torv>

<http://www.miljodirektoratet.no/tjenester/klimagassutslipp-arealbruk-kommuner/>

<https://www.agrianalyse.no/publikasjoner/beitemarka-et-ukjent-karbonlager-article1019-856.html>

<https://nibio.brage.unit.no/nibio-xmlui/handle/11250/2591077>

<https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/2655582>